

UZASADNIENIE

WYROKU Z DNIA 13 MAJA 2014 ROKU

Powód K. W. w dniu 3 grudnia 2013 roku (data złożenia w administracji Aresztu Śledczego) wystąpił z pozwem przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego w W. – S., wnosząc w nim o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 5.000 zł wskazując na brak odpowiednich warunków, tj., że metraż wynosił poniżej 3 m² na osobę oraz, że zamontowane zostały blindy okienne. Powód wskazywał, iż pobyt w tej jednostce uwłacza ludzkiej godności oraz, że doznał tam krzywdy psychicznej, moralnej i fizycznej (pozew – k. 1).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, a ponadto o zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż powód nie wskazał jakiego okresu dotyczą roszczenia objęte pozwem. Pozwany przyznał, że powód przebywał w Areszcie Śledczym w W. – S. od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia 4 lutego 2013 roku oraz od dnia 7 maja 2013 roku do chwili obecnej. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom powoda, jakoby był on osadzony w warunkach przeludnienia, a ponadto odnosząc się do zarzutu powoda, że okna w celach mieszkalnych zabezpieczone są przesłonami (tzw. blindami) wskazał, że zarówno w aresztach śledczych jak i zakładach karnych można stosować przesłony montowane po zewnętrznej stronie okien (odpowiedź na pozew – k. 30-31).

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2014 roku, wydanym w niniejszej sprawie, powód K. W. został zwolniony od kosztów sądowych w części, tj. od opłaty od złożonego pozwu (postanowienie – k. 17).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. W. przebywał w Areszcie Śledczym w W. – S. w okresie od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia 4 lutego 2013 roku oraz przebywa tam aktualnie od dnia 10 kwietnia 2013 roku. W powyższym okresie powód zajmował następujące cele: w okresie od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia 4 lutego 2013 roku w celi nr 203 o pow. 9,72 m², od dnia 10 kwietnia 2013 roku do dnia 7 maja 2013 roku w celi nr 203 o pow. 9,92 m², od dnia 7 maja 2013 roku do dnia 29 maja 2013 roku w celi nr 204 o pow. 9,92 m², od dnia 29 maja 2013 roku do dnia 26 czerwca 2013 roku w celi nr 206 o pow. 12,70 m², od dnia 26 czerwca 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku w celi nr 2 o pow. 28,08 m², od dnia 11 lipca 2013 roku do dnia 24 lipca 2013 roku w celi nr 207 o pow. 12,70 m², od dnia 24 lipca 2013 roku do dnia 8 sierpnia 2013 roku w celi nr 20 o pow. 17,76 m², od dnia 9 sierpnia 2013 roku do dnia 12 sierpnia 2013 roku w celi nr 219 o pow. 12,70 m², od dnia 12 sierpnia 2013 roku do dnia 23 sierpnia 2013 roku w celi nr 207 o pow. 12,70 m², od dnia 23 sierpnia 2013 roku do dnia 23 września 2013 roku w celi nr 9 o pow. 25,91 m², od dnia 24 września 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku w celi nr 220 o pow. 12,60 m², od dnia 30 września 2013 roku do dnia 14 października 2013 roku w celi nr 1 o pow. 10,01 m², od dnia 14 października 2013 roku do dnia 5 listopada 2013 roku w celi nr 219 o pow. 12,70 m², w dniu 5 listopada 2013 w celi nr 2018 o pow. 9,72 m², od dnia 5 listopada 2013 roku do dnia 8 listopada 2013 roku w celi nr 18 o pow. 11,40 m². Powód od dnia 8 listopada 2013 roku przebywa w celi nr 9 o pow. 25,91 m². W żadnej z cel powód nie przebywał w warunkach przeludnienia, tj. w okresie przebywania w Areszcie Śledczym w W. – S. powierzchnia na jednego osadzonego nie była mniejsza niż 3 m² (twierdzenia pozwanego niezaprzeczone przez powoda – k. 30-31, notatka służbowa – k. 34).

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dokumentów oraz oświadczeń stron zawartych w pismach procesowych.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód K. W. domagał się w niniejszej sprawie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W. – S. zapłaty kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie jego dóbr osobistych na skutek nieodpowiednich warunków odbywania przez niego kary pozbawienia wolności we wskazanej jednostce penitencjarnej.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone może żądać, na zasadach przewidzianych w kodeksie, zadośćuczynienia pieniężnego. Przykładowy katalog tych dóbr przedstawia art. 23 k.c. Wobec powyższego i biorąc pod uwagę określone przez powoda granice żądania pozwu uznać należało, iż powód dochodzi w niniejszej sprawie zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych. Na mocy art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W tym wypadku na mocy art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa. Wskazać w tym miejscu należy, iż pokrzywdzony żądający na podstawie art. 448 k.c. kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. to ewentualnie adresat roszczeń musiałby dowieść braku bezprawności naruszeń (wyrok SN z 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13). Powód natomiast na mocy art. 6 k.c. i art. 232 zd. 1 k.p.c. wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. oraz art. 448 k.c. winien udowodnić fakt naruszenia dobra osobistego, doznanie krzywdy, czyli tzw. szkody niemajątkowej oraz rozmiar krzywdy. Zgodnie z fundamentalną zasadą polskiego procesu cywilnego – zasadą kontrydiktoryjności, to na stronach procesu ciąży obowiązek dowodzenia, a co za tym idzie, to strony są w pełni odpowiedzialne za wynik tego postępowania. Sąd nie może wyręczać stron w poszukiwaniu dowodów, a jedynie udzielać wskazówek stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, co do czynności procesowych oraz pouczać ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań.

W niniejszym postępowaniu powód w żaden sposób nie wykazał naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego. W ocenie Sądu powód nie udowodnił, że karę pozbawienia wolności we wskazanej w pozwie jednostce penitencjarnej odbywał w warunkach uwłaczających jego godności. Wskazać należy, iż w art. 110 § 2 k.k.w. ustawodawca, dostosowując przepisy dotyczące wykonania kary pozbawienia wolności do norm prawa europejskiego, zawarł wymogi dotyczące warunków bytowych w celach mieszkalnych i wskazał, że powierzchnia przypadająca na skazanego nie może wynosić mniej niż 3 m²; cele muszą być wyposażone w odpowiedni sprzęt zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania i odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza oraz odpowiednią temperaturę i oświetlenie.

Oceniając zarzuty powoda Sąd stanął na stanowisku, że wszystkie z nich są bezzasadne. Zarzuty powoda, jakoby osadzony był w celi o zaniżonym metrażu okazały się bezzasadne. Zgodnie z art. 110 k.k.w. powierzchnia celi przypadająca na skazanego musi wynosić nie mniej niż 3m². Jak wynika z przedstawionej przez pozwanego dokumentacji, powód przebywał w trakcie osadzenia w celach, w których na jednego osadzonego zawsze przypadało więcej niż 3m². Wbrew zatem twierdzeniom powoda nie był on osadzony w warunkach przeludnienia.

Bezzasadne okazały się również twierdzenia powoda, że na oddziale półotwartym, na którym przebywał, nie powinny być zamontowane tzw. blindy okienne. Wskazać należy, iż § 77 ust. 1 lit. g Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej wprowadza możliwość zastosowania w celu ochrony jednostki organizacyjnej przesłon i siatki mocnej konstrukcji, montowanych po zewnętrznej stronie okien.

Przesłanką odpowiedzialności za naruszenie cudzego dobra osobistego jest bezprawność działania, przez którą rozumie się działanie (zaniechanie) sprzeczne z porządkiem prawnym i zasadami współżycia społecznego. Przepis art. 24 k.c. przewiduje domniemanie bezprawności działania naruszającego dobra osobiste, co powoduje, że na nim spoczywa ciężar wykazania, że jego działanie było zgodne z prawem. Mając na względzie powyższe wskazać należy, że powód nie wykazał, iż pozwany dopuścił się wobec niego bezprawnych działań czy zaniechań, które wiązałyby się z

wyrządzeniem mu szkody. Powód nie wykazał również i nie udowodnił, by doznał jakiegokolwiek krzywdy, tj. cierpień psychicznych i fizycznych będących konsekwencją potencjalnych zaniedbań pozwanego. Skoro zatem nie udowodnił krzywdy, czyli szkody niemajątkowej to tym bardziej nie udowodnił rozmiaru tej szkody, a to właśnie od rozmiaru tej szkody m.in. zależy rozmiar zadośćuczynienia.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powód nie udowodnił, iż pobyt w Areszcie Śledczym w W. – S. S. we wskazanym okresie łączył się dla niego z jakąś krzywdą, w szczególności zaś nie wykazał żadnych cierpień fizycznych ani psychicznych z tym związanych - mimo spoczywającego na nim ciężaru dowodu. Podkreślenia wymaga, że powód winien zdawać sobie sprawę, iż pobyt w areszcie śledczym bądź w zakładzie karnym wiąże się z naturalnymi dolegliwościami w postaci pogorszenia standardu życia, ale co do zasady obejmuje to zwykłe następstwa przymusowej izolacji. W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia żadnego z praw powoda podczas osadzenia go w areszcie. Dopatrywanie się przez powoda w tych niedogodnościach źródła odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa jest co najmniej wątpliwe, zwłaszcza w sytuacji, w której standard życia znaczącej części społeczeństwa, osób, które nie weszły w konflikt z prawem, jak emerytów, rencistów lub osób bezrobotnych, jest często istotnie niższy, niż osadzonych. Sytuacja lokalowa wielu rodzin w Polsce, zajmujących mieszkania komunalne czy socjalne, jest gorsza pod względem zarówno metrażu, stanu technicznego budynków czy dostępu do mediów od opisywanej przez powoda.

Zatem powód w żaden sposób nie udowodnił naruszenia jego dóbr osobistych, nie udowodnił by doznał krzywdy i nie udowodnił rozmiaru tej krzywdy, stąd powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie I. wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążając powoda kosztami tego procesu. Sąd miał przy tym na względzie trudną sytuację finansową powoda, który nie posiada obecnie żadnego źródła dochodu, ani majątku, a nadto posiada zadłużenie z tytułu świadczeń alimentacyjnych na rzecz syna.

Z tych wszystkich względów, Sąd Rejonowy orzekł jak w uzasadnionym wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć powodowi na adres Aresztu Śledczego W. - S. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji.